

No és el primer pregó
que faig a la meva vida,
emperò aquest pic la crida
té una altra sensació.
Som vilero i glosador!
Aqueix “som” implica néixer,
viure, amar, estimar i créixer
sense por i en llibertat.
Això és la identitat:
just el llegat i la deixa.

Pel llegat, la fesomia
del nostre poble és la que és.
Si amb la deixa perdem pes,
l'ànima mor dia a dia.
Si La Beata congria
dins noltros un sentiment,
és perquè cadascú sent
com dins ell quelcom s'eleva,
com la festa és pròpia, seva,
del seu poble, de la gent.

És igual si no passà
per la Vila, La Beata.
Tota tradició s'ensata
i el poble ha d'assimilar,
descartar i sedimentar...
així es fan les tradicions!
Respecte, innovacions,
canvis que el poble assimila.
El caràcter de la Vila
és fruit de generacions

...
que amb herència i descendència
han forjat i esculpit
sense malmenar el sentit
ni destorbar-ne, l'essència.
Quan deim “de sempre”. Prudència.
Convé que anem a cercar
quin dia va començar
el “sempre s'ha fet així”.
Llavors podrem discernir
el camí que hem d'agafar.

Església, ajuntament...
Amb Beata, sens Beata...
Tanmateix el pregó esclata
a banda i banda igualment.
Cada canvi, al seu moment,
enlaira la discussió:
per què enguany fan es pregó
an es Pouàs? Què ha passat?
Hi havia necessitat
de canviar d'ubicació?

L'altre diu: ja era ben hora
que traguessin es pregó.
Tanmateix, sa religió
i es pregó estan ben enfora!
Com deim, cada canvi implora
dubtes, discussió, debat...
Potser la prioritat
no era alçar sa plaça;
però varen fer la passa.
I ara què feim? Tot llevat?

Fer i desfer no és bon exemple.
Pensau si ara amb el pregó
prenguéssim la decisió
d'acabar-lo dins el temple.
L'extern, que avui mos contempla,
partiria escapat,
pensant si un poble sonat
fa i desfà sense sentit.
(Ja ho sabíeu que jo esquit
sense mirar l'esquitat)

Si el joc de la política
és un dir no i l'altre sí,
no convé gens jugar-hi.
Val més la mirada crítica;
l'observació analítica
per no perdre els papers.
Mirar quin és l'interès
del poble, no posar trava.
No és això que pregonava
Joan Mascaró i Fornés?

Clar que Joan Mascaró
ha de ser exemple i guia.
Dels seus escrits es destria
llengua, cultura i nació.
Mots de màxima expressió,
de plenitud i de vida.
No pot Santa Margalida
deixar de ser i de lluitar.
Som qui som per un parlar,
perquè una llengua ens convida

...

a veure i a explicar el món
d'una manera concreta.
No hi ha horitzó ni meta
si un poble perd o confon
allò essencial, pregon,
definidor, indefugible.
Tota estructura visible
descansa als fonaments;
si aquests no són consistents
la construcció és impossible.

Vius, idò, amb els fonaments!
Quan l'essència s'adultera
el poble perd la senyera
amb què ha viscut tant de temps.
La crisi d'aquests moments,
com sempre, la paga el poble.
N'hi ha que corquen el moble
i venen el mata-corc;
polítics a l'entreforc
sense principis ni noble

....

actitud. Més que girar
la truita, giren la pella!
O tot cau o s'estavella
sense poder-se aguantar.
Això és, amics, retallar:
engronsar els que estan a baix
sense que alè ni pantaix
molesti als de damunt.
És un sistema infecund:
ara Déu és el calaix.

Noltros, així com la Santa
va tornar aixecar el dinar,
també mos hem d'aixecar;
perquè un poble que s'aguanta
dret i d'empeus fa més planta
que sotmès i agenollat.
Un poble té autoritat
per decidir cada passa.
De La Vila n'és sa plaça
i seva és la potestat.

El poble no és violent.
Violent és contemplar
com no deixen trepitjar
la plaça a la seva gent.
Pregonaré, combatent
la ignorància i l'estultícia,
la supèrbia, la cobdícia
i tot abús de poder.
Glosaré sempre per ser
un clam contra la injustícia.

Qui vol venir a La Beata,
que véngui. Està convidat.
La Vila sempre ha mostrat
ser hospitalària i sensata.
No hi ha persona non grata
si sap respectar el valor
de la nostra tradició,
del tarannà de la Vila;
poble arrelat que s'enfila
amb la nostra processó.

La Beata manifesta
un sentiment col·lectiu,
La Vila batega i viu
molt intensament la festa.
La preparació xalesta,
cada balcó endomassat;
els portals de bat a bat,
talment l'ànima vilera
que cada any ansiosa espera
el diumenge assenyalat.

Però hi ha la tradició
minúscula, personal...
gairebé un ritual,
una pròpia processó.
Cada any la repetició,
tot es fa a la mateixa hora;
Mateu, treu els bancs defora,
crida ma mare cada any.
El crit no es fa gens estrany,
però la verbena esflora

...
encara els tels del cervell...
quan sona Sor Tomasseta.
Treus els bancs, a sa placeta
tot és nou i tot és vell.
El nin tornat bergantell,
nous convidats, noves cares...
ara els joves ja som pares
i els nostres pares padrins...
Tornes entrar per endins.
Quin tresor que són les mares!

Ja té el sopar preparat
per devers trenta o quaranta.
Ella sí que és una santa!
Sempre ho té tot controlat.
Torn sortir. Veig que ha pujat.
Deu anar a penjar els domassos.
Van i vénen aquells braços...
Més avall.. no tant... amunt
Tot es va fent punt per punt.
Cada any els mateixos passos.

La festa és com una estreta...
després una exhalació.
Com els sons de la cançó,
entra endins Sor Tomasseta.
La murta, aquella oloreta
o el renou de picarols...
Per La Beata és quan vols
ser més vilero que mai.
Cada instant, cada detall...
La Beata són bressols

...

que te tornen a la infància,
que te duen més enllà.
Fan pensar i recordar
els que han tengut importància.
Sense la seva fragància,
què n'hauria estat de mi?
Pens amb el padrí Xurí,
el padrí Joan Cremat,
la padrina... seny, bondat...
és per ells que som aquí!

Record el camí truncat
de l'amic Joan Cladera...
la memòria és la manera
de garantir eternitat.
Si no solcam el passat
no fruitarà un futur lliure.
Ells m'han ensenyat a viure.
Amb cada batec de cor
tornen a viure dins jo,
tornen mostrar el seu somriure.

La fesomia m'empara.
Som vilero i glosador!
Dec el pregó i l'honor
a ma mare i a mon pare.
Ells m'han mostrat com s'encara
aquest món amb dignitat.
M'han donat la llibertat,
la naixença i la vida
i el meu germà l'embranchida,
fidel sempre al meu costat.

La Beata mos convida
a ser un poquet més humans.
Quantes estretes de mans!
Quants de molts d'anys! Quanta vida!
Contempl Santa Margalida
i a vegades entristit
veig un poble dividit
que s'uneix per La Beata
en lloc d'un poble que esclata
en festes, perquè està unit.

Facem de la processó
un mirall del dia a dia,
que l'ambient i l'alegria
siguin la nostra llavor.
Que la Glorificació,
la Cuina, el Claustre, el Didal,
Infància, Casa Natal,
la Cel·la, Pou, Segadors...
omplin sempre de colors
La Vila així com cal.

Virtuts, Santa Catalina
Màrtir, Flor de Mallorca.
Que no facin mai eixorca
l'herència més genuïna.
Poble vilero, camina
sempre endavant i segur.
La gerra que el pagès du
i que ha de trencar el dimoni
és part d'aquest patrimoni,
d'aquest sentiment comú.

Jo som un bocí de test
de La Vila, de la gerra.
Jo som fill d'aquesta terra
i, amb el pregó quasi llest,
assegur i manifest
el que de dins mi emana:
amb la LLengua Catalana,
com sempre en bon mallorquí,
vaig néixer i vull morir
com tota persona humana.

Vull tenir el dret a ser
tot allò que m'han llegat.
Som... per una identitat,
i per ella em faig valer.
Fins que em quedi un bri d'alè
no quedaré boca closa.
La consciència m'imposa
ser amb el poble compromès.
Per qui vos parla, això és
la funció que té la glosa.

Som vilero i glosador!
Fill de Santa Margalida!
Amb 29 anys de vida
m'heu concedit gran honor.
Aqueix és el meu pregó,
amb què la festa s'ensata;
la sang bull i el cor m'esclata:
vileros, amics, companys
bones festes, que molts d'anys
i que visca LA BEATA!

Mateu Matas Ordinas, Xurí.
Santa Margalida,
24 d'agost de 2012.